

Poglavlje 9

Αἰσώπειος μῦθος 279 (349)

O tekstu

U ovoj basni, sačuvanoj pod imenom glasovitoga basnopisca Ezopa, razmatra se moć i neizbježnost sudbine.

Neki otac usne loš san o sinu jedincu. U strahu za njegov život poduzme sve kako se san ne bi nikada ostvario. No, brinući se prvenstveno za sinovu sigurnost, nije mislio na to je li sin i sretan. Osjećaj frustracije pokrenut će nesretan slijed događaja i tako će sin susresti svoju sudbinu premda pred nacrtanim lavom.

Pročitajte naglas grčki tekst.

Aesop. Fabulae 279 (349)

ΠΑΙΣ, ΠΑΤΗΡ ΚΑΙ ΛΕΩΝ ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΣ

Υἱόν τις γέρων δειλὸς μονογενῆ ἔχων γενναῖον, κυνηγεῖν ἐφιέμενον, εἶδε τοῦτον καθ' ὕπνουσ ὑπὸ λέοντος ἀναλωθέντα. Φοβηθεὶς δέ, μήπως ὁ ὄνειρος ἀληθεύσῃ, οἴκημα κάλλιστον καὶ μετέωρον κατεσκεύασε· ἀκείῃσε τὸν υἱὸν εἰσαγαγὼν ἐφύλαττεν. Ἐζωγράφησε δὲ ἐν τῷ οἴκῃματι πρὸς τέρψιν τοῦ υἱοῦ παντοῖα ζῶα, ἐν οἷσ ἦν καὶ λέων. Ὁ δὲ ταῦτα μᾶλλον ὀρώων πλείονα λύπην εἶχε. Καὶ δῆποτε πλησίον τοῦ λέοντος στάσ εἶπεν· „ὦ κάκιστον θη-

ρίον, διὰ σὲ καὶ τὸν ψευδῆ ὄνειρον τοῦ ἐμοῦ πατρὸς τῆδε τῆ οἰκία κατεκλείσθην, ὡς ἐν φρουρᾷ· τί σοι ποιήσω;” Καὶ εἰπὼν ἐπέβαλε τῷ τοίχῳ τὴν χεῖρα, ἐκτυφλῶσαι τὸν λέοντα. Σκόλοψ δὲ τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ ἐμπαρεῖς, ὄγκωμα καὶ φλεγμονὴν μέχρι βουβῶνος εἰργάσατο· πυρετὸς δὲ ἐπιγενόμενος αὐτῷ θάττον τοῦ βίου μετέστησεν. Ὁ δὲ λέων καὶ οὕτως ἀνήρηκε τὸν παῖδα, μηδὲν τῷ τοῦ πατρὸς ὠφεληθέντα σοφίσματι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδεὶς δύναται τὸ μέλλον ἐκφυγεῖν.

Analiza i komentar

ΠΑΙΣ, ΠΑΤΗΡ ΚΑΙ ΛΕΩΝ ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΣ

ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΣ § 272; s. 116, § 277

υἰόν

τις γέρων δειλὸς

μονογενῆ

ἔχων

γενναῖον

κυνηγεῖν ἐφιέμενον

εἶδε τοῦτον

καθ' ὕπνους

ὑπὸ λέοντος

ἀναλωθέντα.

ἔχων § 231, § 499 atributni particip

κυνηγεῖν § 243

ἐφιέμενον § 305, § 238, § 311, § 396.e, § 498

εἶδε § 254, § 237.2, § 327.3, § 460.1, § 454

ἀναλωθέντα § 296, § 237.1, § 324.6, § 498

φοβηθεὶς δέ,
 μήπως ὁ ὄνειρος ἀληθεύσῃ,
 οἴκημα
 κάλλιστον καὶ μετέωρον
 κατεσκεύασε
 κάκειῖσε
 τὸν υἱὸν
 εἰσαγαγὼν
 ἐφύλαττεν.

φοβηθεὶς § 296, § 298, § 301.B (s. 116), § 498; sc. τις γέρων δειλὸς
 ἀληθεύσῃ § 301.B (s. 116)
 μήπως ὁ ὄνειρος ἀληθεύσῃ namjerna rečenica koja uvodi glagol bojazni, iz-
 riče bojazan da bi se što moglo dogoditi (umjesto μήπως uobičajeniji
 su veznici μή ili ὅπως μή)
 κατεσκεύασε § 267, § 238, § 301.B (s. 118), § 460.1, § 454
 εἰσαγαγὼν § 238, § 301.B (s. 116), § 498
 εἰσαγαγὼν τὸν υἱὸν i ἐφύλαττεν τὸν υἱὸν oba glagola kao dopunu imaju isti
 izravni objekt pa se objekt ne ponavlja; u hrvatskom se objekt najčešće
 izriče: „uvenši sina, čuvao ga je”
 ἐφύλαττεν § 231

ἐζωγράφησε δὲ
 ἐν τῷ οἰκήματι
 πρὸς τέρψιν
 τοῦ υἱοῦ
 παντοῖα ζῶα,
 ἐν οἷς ἦν
 καὶ λέων.

ἐζωγράφησε § 269, § 267, § 301.B (s. 116), § 460.1, § 454
 ἦν § 315

ἐν οἷς ἦν prijedložni izraz s odnosnom zamjenicom ἐν οἷς uvodi zavisnu odnosnu rečenicu, „među kojima...”

ὁ δὲ

ταῦτα
μᾶλλον ὀρῶν
πλείονα λύπην
εἶχε.

ὁ δὲ adverbativna čestica δὲ uvodi novi subjekt, „a...”, sc. ὁ δὲ υἱός
ὀρῶν § 243
εἶχε § 231, § 327.13, § 236
λύπην εἶχε = ἐλυπεῖτο, „bio je tužan”

καὶ δὴ ποτε
πλησίον
τοῦ λέοντος
στάς
εἶπεν·

στάς § 306, § 305, § 310, § 311.2, § 329
εἶπεν § 254, § 238, § 327.7, § 460.1, § 454

„ὦ κάκιστον θηρίον,
διὰ σέ
καὶ τὸν ψευδῆ ὄνειρον
τοῦ ἐμοῦ πατρὸς
τῆδε τῆ οἰκία
κατεκλείσθην
ὡς ἐν φρουρᾷ·
τί σοι ποιήσω;”

κατεκλείσθην § 296, § 238, § 299, § 460.1, § 454

ποιήσω § 260, § 301.A, § 301.B (s. 116), § 460.1, § 455

τί... ποιήσω; upitna rečenica s (dubitativnim) konjunktivom, uvodi je upitna zamjenica τί, „što da...”

καὶ εἰπὼν

ἐπέβαλε

τῷ τοίχῳ

τὴν χεῖρα

ἐκτυφλῶσαι

τὸν λέοντα.

εἰπὼν § 254, § 255, § 333.B, § 238, § 327.7, § 498

ἐπέβαλε § 254, § 301.B (s. 118), § 460.1, § 454

ἐκτυφλῶσαι § 267, § 301.B (s. 116), § 243, § 238, § 490; infinitiv izriče namjeru (finalni infinitiv)

σκόλοψ δὲ

τῷ δακτύλῳ

αὐτοῦ

ἐμπαρεῖς

ὄγκωμα καὶ φλεγμονὴν

μέχρι βουβῶνος

εἰργάσατο,

πυρετὸς δὲ ἐπιγενόμενος

αὐτῷ

θᾶττον

τοῦ βίου

μετέστησεν.

ἐμπαρεῖς § 292, § 238, § 301.B (s. 118), § 498

εἰργάσατο § 267, § 235, § 236, § 260.1, § 454

ἐπιγενόμενος § 254, § 238, § 325.11, § 498
 τοῦ βίου μετέστησεν vidi LSJ μεθίστημι A.II
 μετέστησεν § 305, § 311, § 260.1, § 454

ὁ δὲ λέων
 καὶ οὕτως
 ἀνήρηκε
 τὸν παῖδα
 μηδὲν
 τῷ
 τοῦ πατρὸς
 ὠφεληθέντα
 σοφίσματι.

ἀνήρηκε § 272, § 235-237, § 238, § 327.1, § 460.1, § 456
 τοῦ πατρὸς genitivni atribut uz σοφίσματι
 ὠφεληθέντα rekcija: τινι, „komu na korist u čemu”; § 296, § 243, § 235,
 § 498

ὁ μῦθος δηλοῖ,
 ὅτι
 οὐδεὶς
 δύναται
 τὸ μέλλον
 ἐκφυγεῖν.

δηλοῖ § 243, § 460.1, § 451
 δύναται § 312.5, § 328.2, § 234, § 460.1, § 451
 ὅτι... δύναται glagol δηλοῖ otvara mjesto izričnomu vezniku ὅτι, koji uvodi
 izričnu rečenicu: „da...”
 ἐκφυγεῖν § 254, § 255, § 333.2, § 301.B (s. 116), § 490